

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Kosteckého a soudců Mgr. Lucie Trejbalové a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce **L ČR, s.p.**, se sídlem ■■■, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu č. 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného čj. KULK 24296/2012, sp.zn: OŽPZ 1332/2011 ze dne 11. dubna 2012,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje čj. KULK 24296/2012, sp.zn: OŽPZ 1332/2011 ze dne 11. dubna 2012 se pro vady řízení z r u š u j e a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. Krajskému úřadu Libereckého kraje se u k l á d á p o v i n n o s t zaplatit žalobci Lesům České republiky, s.p. náklady řízení v celkové výši 3.000,-Kč, a to do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný krajský úřad svým ve výroku rozsudku označeným rozhodnutím ze dne 11.4. 2012 rozhodl o odvolání ■■■ směřujícím proti rozhodnutí Městského úřadu Česká Lípa čj. MUCL/94264/2011 ze dne 29.8.2011 tak, že částečně rozhodnutí změnil a ve zbytku je potvrdil. Podstatou rozhodování v této věci bylo, aby ■■■ podle § 110 odst. 1) z.č. 254/2001 Sb. zajistily podle § 27 tohoto zákona péči o pozemek ppč. ■■■ v k.ú. Dobranov tak, aby nedocházelo ke zhoršování vodních poměrů – odvodněním pozemku tak, aby nedocházelo k akumulaci srážkových vod a zamokřování okolních pozemků s tím, že návrh na realizaci opatření předloží firma ke schválení vodoprávnímu úřadu do 31.3.2013. V odůvodnění pak žalovaný uvádí, z jakých důvodů dospěl k rozhodnutí z 11.4.2012.

Žalobce ve své včas podané žalobě navrhuje, aby bylo zrušeno jak žalobou napadené rozhodnutí tak i rozhodnutí jemu předcházející, a to z následujících důvodů. Městský úřad

neuvedl jediné konkrétní poznatky, vedoucí k závěru, že žalobce nakládá s pozemkem v rozporu s vodním zákonem. Stav parcely ppč. ■■■ odpovídá „přirozenému stavu“, tj. pokud zde dochází k akumulaci vod a tím k zamokření sousedních pozemků, pak to není závada, za kterou nese odpovědnost žalobce a pro kterou mu má být uloženo odstranění závady. Stav je dán morfologií terénu jako elementu přírodního a dále i činností lidí často protiprávní, spočívající místy v zavezení závážky-viz dokumentace, které zamezují přirozenému odtoku vody, důsledkem čehož pozemek pozbyl charakteru vodního díla.,tj. pozemku s tekoucími povrchovými vodami samospádem v korytě trvale či po převážnou část roku (§ 43 vod. zákona). V rozhodných částech pozemku je voda vzdouvána díky sousedům vyústěním odpadních trubek. To je příčinou stavu.

Již dříve poukazoval na to, že neexistuje závadný stav přičitatelný žalobci. Na pozemku se vody akumulují bez vědomé účasti žalobce.

Časem došlo k tomu, že náhon je nyní v podstatě vodním tokem ve smyslu zákona, ale činností sousedů přestala voda volně odtékat, čímž došlo k zamokření.

S přihlédnutím k § 50 odst. 3) SŘ měla být věc řádně zjištěna a nikdo se nezabýval tím, že ke stavu došlo především činností sousedů, žalovaný jej ale viní, se to stalo jeho činností. Z obecných frází rozhodnutí nevyplývá, jakým způsobem měl s vodou nakládat žalobce.

Z důkazů, především z fotodokumentace vyplývá, že sousedé jako třetí osoby nakládali s vodami tak, že to vyžaduje povolení vodoprávního úřadu, či minimálně jeho vyjádření podle § 18 vod. zákona, jako např. zabudování potrubí, a tato činnost je hlavní příčinou zjištěného stavu. Bez povšimnutí zůstala žalobcova námitka, že k akumulaci dochází bez jeho přičinění.

Není v jeho možnostech, aby odvodnil pozemek pomocí nástrojů, které má k dispozici a které jsou mu dostupné, či aby ovlivnil chování třetích osob.

Žalovaný krajský úřad ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhuje žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Dodává, že žalovaný spravuje majetek státu a je proto povinen respektovat i příslušný ustanovení vodního zákona, přičemž odkazuje na konkrétní zákonná ustanovení. Z postoje žalobce je zřejmé, že mu činnost sousedů nevádí, ačkoli tvrdí, že na pozemku ppoč.200 jejich činnost způsobuje závadový stav. Z rozhodnutí nevyplývá, že je jeho povinností zabezpečovat sousední pozemky, ale povinnost zabezpečit stav na parcele ppč. ■■■. Závadový stav byl prokázán vodoprávním úřadem a tento skutkový závěr vyplývá především z opakovaných šetření na místě v letech 2010 a 2011. Dokumentace je obsahem spisu. Nejde o plné odvodnění předmětné parcely, ale o neškodné odvedení srážkových vod z pozemku, což je uvedeno v obou rozhodnutích. Ani sám žalobce nepopřel, že k akumulaci vod na pozemku dochází.

Soud podle § 75 z.č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s.ř.s.) přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí, vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a dospěl k následujícím závěrům.

Podle § 110 odst. 1) z.č. 254/2001 Sb., vodního zákona (VZ), a to i s přihlédnutím k § 6 odst. 3) téhož zákona, vodoprávní úřady dozírají na dodržování vodního zákona a v rozsahu své působnosti ukládají opatření k odstranění zjištěných závad. Z uvedeného ustanovení jednoznačně vyplývá, že před tím, než vodoprávní úřad přistoupí k uložení opatření, musí být řádně zjištěna vada, opravňující přijetí takového opatření. V dané právní věci ale soud nemohl nabýt přesvědčení, že skutkový stav spočívající v řádném ověření nedostatků byl zjištěn správně a v dostatečném rozsahu, žalované rozhodnutí a rozhodnutí jemu bezprostředně předcházející (z 29.8.2011) jsou v tomto směru nepřezkoumatelná. Patříčné údaje ale nevyplývají ani z obsahu správního spisu, jak je patrné z následujícího.

V zájmu rekapitulace soud pokládá za nutné připomenout následující.

Jak z obsahu správního spisu vyplývá, městský úřad provedl řadu úkonů včetně ohledání se zaměřením na zjištění poměrů v daném území, tj. nejen na parcele ppč. 200 ale i na okolních parcelách z podnětů občanů a ve své podstatě se jednalo o spor ohledně zamokřování pozemku (manželé S., J. Š. a spol.). V rámci tohoto prověřování byl účasten i žalobce a jejich sporu se především týkala (dále zmíněná) ohledání v roce 2010. Vedle mapy území, ovšem bez označení konkrétních zjištění, byly k dispozici jen podání osob a různá vyjádření úřadů. Do tohoto období také spadá rozhodnutí Městského úřadu v České Lípě ze dne 17.2.2011 (právní moc dne 9.3.2011), kterým tento úřad rozhodl, že bývalý náhon na parcele ppč. 200 není vodním dílem. Důvodem bylo zjištění, že mlýn, kterému náhon sloužil, již zanikl a navíc došlo k funkčnímu přerušení náhonu a zrušení rozdělovacího objektu.

Z této části správního spisu tudíž vyplývá, že úkony správního úřadu byly zaměřeny především na vzájemný vztah a aktivity S. a Š., byť v různých dokladech je i opakovaně zmíněno, že část náhonu na parcele ppč. 200 byla zasypána, což mohlo mít vliv na podmínky v území, avšak bez uvedení konkrétních zjištění.

Řízení, které bylo ukončeno rozhodnutím, kterým bylo nyní žalobci uloženo zajistit péči o pozemek ppč. ■■■, aby nedocházelo k zamokřování sousedních pozemků s předložením návrhu opatření na odstranění vad podle § 110 odst. 1) VZ (z 29.8.2011), bylo zahájeno opatřením ze dne 27.7.2011, dne následující odeslaným. Poté bylo již vydáno rozhodnutí z 29.8.2011 s tím, že dokazování po zahájení řízení prováděno nebylo, alespoň tak ze spisu nevyplývá.

Žalovaný se ztotožnil se skutkovými zjištěními, provedenými městským úřadem. Ten ale za základ svých skutkových závěrů vzal několik jednání a místních šetření (na základě stížností z let 2010 a 2011) a uvedl, že na parcele ppč. 200 dochází k akumulaci srážkových a podpovrchových vod a následkem je zamokření sousedních pozemků. Bližší údaje o zjištěných závadách ve smyslu § 110 odst. 1) VZ ale uvedeny v odůvodnění tohoto rozhodnutí nejsou a nejsou ani obsahem správního spisu. Jak soud ověřil z obsahů protokolů o místním šetření, na které, avšak bez datace úkonů, odkazuje správní orgán I. stupně, v žádném z nich není přesně popsána situace na parcele ppč. 200 (popř. s vyznačením v mapě či plánu) tak, aby bylo možno z protokolů nezpochybnitelně vyvodit: a) jaká se situace na ppč. 200 (úprava, zasypání původního náhonu apod.) a b) zda tam skutečně dochází, či reálně docházet může k soustředění vody z okolí (luk, polí) a tím k ohrožení majetků třetích osob (práva a právem chráněné zájmy jiných ve smyslu § 6 odst. 3 VZ). Konkrétně

v protokolu o ohledání místa z **7.12.2010** je jen stručně a bez dalšího uvedeno, že „Lesy ČR se nedokázaly vypořádat s řádným odstraněním vodního díla (náhon), které zaniklo marným uplynutím lhůty 1 roku, kdy vlastníku vodního díla nestanovil vodoprávní úřad podmínky k uvedení stavby do původního stavu, zároveň zaniklo povolení k nakládání s vodami.“ Parcela ppč. 200 je výslovně zmíněna jen jednou v úvodu, pak se hovoří v tomto protokolu o pozemcích bez specifikace s ohledem na ppč. ■■■. Již tím je protokol z pohledu popisu zjištění na místě nesrozumitelný. Zda při ohledání dne **10.12.2010** byl ohledán i stav na parcele ppč. ■■■ z pohledu vodního zákona, to nelze z protokolu vůbec zjistit. Nebude asi sporu o tom, že pracovník vodoprávního úřadu (popř. v dané věci i přítomné další osoby) má místní znalosti. Ohledání je úkonem správního orgánu, o němž byl sepsán protokol, a proto musí obsahovat nejen údaje o tom, co bylo předmětem ohledání ale i jaká byla konkrétní zjištění, a to bez ohledu na to, zda má (např.) příslušný pracovník úřadu místní znalosti tak a v takovém rozsahu, aby mohl protokol o ohledání být relevantním důkazem podle § 54 z.č.500/2004 Sb. Z obou zmíněných protokolů o ohledání žádná konkrétní skutková zjištění nevyplývají, a proto o ně nelze ani opřít skutkové závěry. Soud připomíná, že se v daném případě nejedná o tzv. „notorietu“, tj o věc obecně všem známou a nespornou. Je jistě správné, že správní orgán jednal na základě podnětů občanů, ale právě tvrzení, uvedená v těchto podnětech (stížnostech), je nutno ověřovat procesně relevantními úkony podle § 53 a násl. z.č. 500/2004 Sb.

Soud z obsahu spisu zjistil, že ohledání měl provést i krajský úřad (dne 11.10.2010), tento protokol (viz sdělení krajského úřadu z 13.10.2010) ale k dispozici není.

Pokud správní úřady obou stupňů vyvozují svá skutková zjištění o existenci závad na parcele ppč. 200 zejména z ohledání (místních šetření), pak nutno zdůraznit, že údaje uvedené v protokolech o situace na místě jsou nejasná, plytká a nic podstatného nevypovídají: a) o konkrétních zjištěních na parcele ppč. ■■■ a b) v této souvislosti o existujícím porušení práv a právem chráněných zájmů jiných či o jeho reálné hrozbě.

Jistě není na překážku, aby správní orgán čerpal ze znalostí získaných svou úřední činností, avšak v dané věci užil důkazy (zejména ohledání, která výslovně zmiňuje), které byly zaměřeny více směry (především vůči činnosti fyzických osob a nikoli primárně žalobce) a k otázce stavu na parcele poč. ■■■ tyto důkazy hovoří v podstatě jen okrajově. Navíc byly opatřeny před zahájením řízení ve věci vadného postupu žalobce na ppč. ■■■.

Bylo proto nezbytné, aby po zahájení řízení bylo provedeno tematicky v souladu s předmětem zahájeného řízení nové ohledání za respektování zákonných podmínek § 54 odst. 3) z.č. 500/2004 Sb., aby nebylo pochyb o tom, co a kde bylo zjištěno. Soud pokládá za velmi vhodné z pohledu přehlednosti, aby součástí protokolu, ve kterém budou podrobně uvedena zjištění na místě, byly i mapa či plán, kde budou vyznačena zjištění s tím, že účastníci se k těmto zjištěním protokolárně vyjádří. Bude-li protokol psán rukou, pak se předpokládá jeho spolehlivá čitelnost. Teprve poté uváží správní orgán, zda provede i další důkazy. Jak již soud výše uvedl, z rozhodnutí učiněných v prvním i druhém stupni nevyplývají takové konkrétní skutečnosti, ze kterých by bylo možno spolehlivě vyvodit závěr o nezbytnosti opatření podle § 110 odst. 1) VZ a tyto skutečnosti nevyplývají ani ze správního spisu.

Jak již soud výše připomíná, zákonnou podmínkou ukládání opatření (v rámci vodoprávního dozoru podle § 110 odst. 1 VZ) je spolehlivě zjištění vad, které mají být opatřením odstraněny. Existence vad ale jak z rozhodnutí vydaných v obou stupních tak ani z obsahu správního spisu nevyplývají tak, jak má na mysli ust. § 68 odst. 3) z.č. 500/2004 Sb. Ani ze správního spisu nevyplývá, zda byl skutkový stav zjištěn tak, jak předvídá ust. § 3) tohoto zákona. Tzn., že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné podle § 76 odst. 1, písm. a) s.ř.s., a to pro nedostatek důvodů. Navíc je zjevné, že důkazy, ze kterých oba správní orgány čerpají, byly provedeny v jiném řízení a po zahájení předmětného řízení již dokazování neproběhlo. Řádné zjištění skutkového stavu je proto možné až po provedení dokazování, které soud ale doplňovat, neboť by tak překročil meze přezkumného řízení soudního a jednal by v rozporu s ust. § 77 s.ř.s. Tím jsou dány i důvody podle § 76 odst. 1, písm. b, c) s.ř.s. Za daného stavu věci, s ohledem na zjištěné vady, soud nemůže zaujmout stanovisko k jednotlivým žalobním námitkám.

Soud proto nezbylo, než postupem podle § 76 odst. 1, písm. a, b, c) s.ř.s. napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení žalovanému. Rozhodnutí vydané v prvním stupni soud neruší, neboť odvolací správní orgán má dostatek procesních nástrojů k nápravě vad. V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem, vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku.

Žalobce měl ve věci úspěch, a proto mu náhrada nákladů řízení přísluší. Jediným nákladem, ze spisu vyplývajícím, je částka 3.000,-Kč zaplacená žalobcem jako soudní poplatek. Soud proto uložil žalovanému tuto částku ve lhůtě zaplatit.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 17. října 2013

Mgr. Karel Kostecký
předseda senátu